

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

669. An, & qualiter Episcopus degens in Curia Romana conferre possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Quaestio 667. An hac potestas Episcopi circa conferenda beneficia spectet ad eisdem jurisdictionem?

1. **R**espondeo: nullatenus, saltem proprie, ad potestatem jurisdictionis spectat, seu competit ei ratione Magistratus. Lott. l. 2. q. 2. nu. 5. Non enim omnia, quae Magistratui alicui competunt, competunt ei jure Magistratus; sed aliqua competere possunt à lege citra imperium, & omnem jurisdictionem. Lott. *ibid.* num. 11. uti & l. 1. q. 21. ex num. 24. Unde etiam existens extra propriam diocesim beneficia conferre potest; rejecta etiam, quam alias plures adducere solent in ordine ad effectum exercitii extra territorium, distinctione inter jurisdictionem voluntariam, & contentiosam. Lott. *ibid.* num. 6. Multo quoque minus hæc potestas est potestas ordinis Episcopalis, cum, ut dicitur *c. nos. de elect.* conferre possit statim, ac electio ejus confirmata, etsi nondum sit consecratus. Lott. *cit.* q. 2. n. 10.

2. Sed est accidentalis cujusdam potestatis, eodem nihilominus tempore impressa, quo imprimuntur jurisdictionalia, nimirum ex speciali concessione legis, nempe *c. omnes basilica.* Lott. nu. 12. citans se ipsum l. 1. q. 21. num. 34.

Quaestio 668. Quandoam Episcopus conferre possit?

1. **R**espondeo primò: conferre potest ante consecrationem, quia collatio hæc non spectat ad potestatem ordinis, ut dictum paulò antè, Laym. *c. cum ex illo. de transl. Episcopi.* n. 5.

2. Respondeo secundò: antequam electio illius confirmata sit, conferre non debet, juxta *c. nos. de elect.* ubi Papa mandat alicui à se delegato Episcopo, ut Lincolnienfi electo Apostolicâ Auctoritate jubeat, ut siquam ejusmodi concessionem vel collationem fecit, revocare studeat. Laym. *ibid.* in paraphrasi. n. 1.

3. Respondeo tertio, quantum est de jure communi, Episcopus electus & confirmatus, vel etiam cui collatus Episcopatus citra electionem à Papa, potest conferre beneficia (uti & administrare & exercere ea, quæ sunt jurisdictionis) ante installationem vel inductionem in possessionem. Idem est de Prælati aliis electis, vel provisus à Papa, argumento *c. nos. c. transmissum. c. qualiter. c. nihil. de electione.* utpote quæ jura videntur exigere solam confirmationem ad administrandum. Garc. p. 5. c. 4. nu. 243. & 250. citans pro hoc Suar. Tom. 4. de penitentia. d. 55. l. 3. num. 19. Germon. de indult. Card. §. nec non quancunque. Covar. l. 3. Variar. c. 16. nu. 6. Selv. p. 2. q. 15. Lamb. p. 3. l. 2. q. 11. a. 6. & 7. Butri. Card. Abb. in *c. transmissum* & c. contra Felin. conf. 40. n. 5. Imol. Lap. Anch. & c. apud Garc. n. 246. facit pro hoc decis. Rotæ in una Burgensî canonico. 28. Jan. 1583. quæ est 182. p. 2. divers. quam refert, & cui insistit Paris. de resig. l. 7. q. 23. a. num. 46. apud Garc. n. 245. in qua resolutum, vacationem Ecclesiæ solum durare usque ad confirmationem seu provisionem de Prælato factam, & sic stante dictâ provisione, & literis expeditis, etiam ante captam possessionem per Prælatum, Capitulum non posse conferre, nec jurisdictionem exercere, uti Sede vacante. Procceditque id ipsum quò ad alios Prælatos, sive collatio spectet ad Ordinariû loci, sive ad alium, sive installatione spectet ad confirmatorem, sive ad alium. Garc. *loc. cit.* num. 249. addit tamen Garc. num. 251.

& idem tenet Castrop. *cit.* p. 27. num. 4. hodie dum ob Extrav. injunctæ. de Elect. inter commun. Episcopum aliisque Prælatos in Curia promotos non posse conferre beneficia, nec administrare ante illorum literarum ostensionem, & præsentationem factam Capitulo, etiam si aliàs, arrecto jure communi, statim post dictas literas expeditas acquisivisset jurisdictionem, & potuisset etiam conferre beneficia; cum Sedes Episcopalis non dicatur amplius vacare & c. ut dicitur expressè in decis. Rotæ, quam fusè refert Garc. l. 6. & Gonz. gl. 15. §. 2. n. 80. dicens illam postmodum sæpe fuisse à Rota canonizantem. Quin etiam seclusâ illâ Extrav. æquum videri, non posse Episcopum ingerere se administrationi, & jurisdictionis exercitio, nisi literis dictis præsentatis Capitulo, de cujus præjudicio agitur & de tollenda ei administratione, & jurisdictione habita ab eo Sede vacante, à qua prius desisteret non tenetur. Garc. n. 254. & 255. Vide de hoc plura supra, ubi de potestate electi administrandi ante confirmationem.

4. Respondeo quartò, quòd si tamen consuetudo sit contraria, ut Episcopus vel Prælatus non administret, & beneficia conferat ante captam possessionem, hæc servanda est, juxta *c. in his. dist. 11.* Garc. num. 157. citans Gl. in *cit. Extrav. injuncta.* n. non presumant. Abb. in *c. transmissum.* Cuchum. Rebuff. & c. subdènsque num. 258. negari non posse, hanc consuetudinem non solum in Hispania, sed etiam in aliis partibus revera esse, dum Episcopi nunquam ante captam possessionem administrent, nec beneficia conferunt, sed Capitula, uti Sede vacante, & Sedis vacatione ad illum effectum pergunt administrare, & jurisdictionem exercere administrationis durare usque ad captam dictam possessionem ab Episcopo, ut Rebuff. de devot. n. 72. Hostien. in *c. olim. de resig. spol. Felin. conf. 40. n. 4.* Quin & absolute & simpliciter tradit Tond. l. 2. c. 3. §. 7. nu. 6. non posse Episcopum ante captam possessionem conferre, & provisionem ante captam possessionem esse ipso jure nullam.

Quaestio 669. An, & qualiter Episcopus degens in Curia Romana conferre possit beneficia?

1. **R**espondeo primò: posse Episcopum degentem in Curia conferre beneficia vacantia suæ diocesis (etiam dum vacant per resignationem factam coram ipso extra Curiam) Paris. de resig. l. 7. q. 14. num. 26. referens sic resolutum à Rota coram Puteo, teste eodem decis. 167. l. 1. Quin & potest illa conferre in ipsa Curia Rom. etiam concedendo instrumentum seu literas in forma investituræ; cum sicut jus conferendi non spectat ad potestatem jurisdictionis Episcopalis, ita collatio non est exercitium jurisdictionis. Lott. l. 2. q. 2. n. 52. Contrarium tamen sentit Pirh. de præb. num. 87. nimirum Episcopum debere exire ex Curia, ut validè ea possit conferre, prout testatur praxis; ut refert Covar. l. 3. resolut. c. 20. num. 9. Supponit autem collationem esse actum jurisdictionis voluntariæ, quæ, ut ait, licet exerceri possit extra territorium proprium, exerceri tamen non potest in urbe.

2. Respondeo secundò: non tamen potest ea conferre intra urbis Romanæ mœnia, sed extra conferre debet in reverentiam Papæ. Lott. *loc. cit.* testans sic habere styllum, pro quo citat Hieron. Paul. in *pract. cancell. Apost.*

3. Respondeo tertio: sed neque potest ea conferre, dum coram ipso existente in Curia facta fuit

resignatio (uti id fieri potest. Paris. *loc. cit.* n. 23. Gabr. *conf.* 187. nu. 4. l. 1. & Rota *decis.* 23. in nov. *quæ est* 1. de rerum permut.) nam eo ipso, quod resignentur beneficia coram proprio Episcopo in Curia degente, dicuntur illa vacare in Curia per resignationem. Paris. *ibid.* n. 24. dicens esse communio-riorem, adeoque collatio spectat ad Papam, utpote cui specialiter reservata sunt beneficia vacantia in Curia. Paris. *ibid.* vel ad Cardinalem habentem indultum, in quo solet dari facultas conferendi omnia beneficia vacantia, præterquam per resignationem in Curia coram Papa; sed talia resignata coram Episcopo existente in Curia non sunt vacantia in Curia per resignationem coram Papa. Paris. *loc. cit.* ex eodem Gabriel *loc. cit.*

Quæstio 670. An, & qualem potestatem habeat Episcopus conferendi beneficia Ecclesiæ Cathedralis?

R Espondeo primò: Episcopus non habet intentionem suam fundatam in jure communi quoad collationem Canoniciatum & præbendarum Ecclesiæ Cathedralis, sicut illam fundatam habet in jure respectu aliorum dioecesium suarum beneficiorum. Lott. l. 2. q. 21. n. 81. citans Felin. in c. auditis. de præscrip. n. 10. & Rot. in Calliensis juris conferendi. 6. Martii 1617. Sed potius, si jus commune spectetur, secundum communio-riorem pertinet dicta collatio ad Episcopum, & Capitulum simul, ita ut Episcopus æqualem vocem cum Capitulo habeat. Lott. *loc. cit.* Card. de Luca de benef. d. 1. n. 26. Garc. p. 5. c. 4. n. 17. dicens, hanc esse communio-riorem, & securio-riorem, præcipue quia est approbata toties à Rota, cujus decis. quamplurimas refert nu. 14. citans insuper nu. 15. pro ea Mand. ad reg. 18. q. 14. ex n. 2. Rebuff. de nominatione. q. 8. n. 3. & *conf.* 60. & Castrop. *cit.* p. 27. n. 2. citans c. cum Ecclesia Vulterana. de elect. c. postulasitis. de concess. præb. c. 1. ne Sede vacant. in 6. & insuper Gonz. gl. 45. num. 36. Azor. p. 2. l. 6. c. 25. q. 9. contra Selv. p. 2. q. 22. à n. 12. Bursat. *conf.* 126. l. 2. n. 45. Quintadv. &c. apud Garc. n. 11. tenentes, spectare ad Episcopum privativè cum consensu tamen Capituli. Item contra Hostiens. in c. cum Ecclesia Vulteran. Coras. p. 2. c. 4. n. 4. Zechum apud eundem Garc. n. 12. tenentes, spectare ad Episcopum cum consilio Capituli. Addit Castrop. id maxime procedere, dum dicti Canoniciatus, & præbendæ erectæ sunt ex bonis communibus, uti id præsumitur in dubio; si enim constaret contrarium, nimirum quod Canoniciatus erecti fuissent de beneficiis aliis liberæ collationis ipsius Episcopi, spectaret eorum provisio privativè & totaliter ad Episcopum; cum per novam hujusmodi erectionem non alteretur jus Episcopo quæsitum. Card. de Luca de benef. d. 17. n. 6. & 9.

2. Respondeo secundò: idem dicendum de dignitatibus Ecclesiæ Cathedralis; quod de jure communi non sint electivæ, seu spectent ad electionem Capituli, & earum confirmatio ad Episcopum, etiam si majores sint post pontificalem; sed solum de consuetudine, tradit Garc. *loc. cit.* n. 24. & 25. & 26. ne plus juris in iis haberet Capitulum, quam in præbendis; cum tamen deberet habere minus. Sed quantum est de jure communi spectent ad collationem simultaneam Episcopi, & Capituli, ut Garc. n. 20. & 21. juxta decis. Rotæ in Tarronens. Sacristia. 9. Junii 1600. & Abb. in c. cum Ecclesia Vulterana. de elect.

3. Respondeo terciò de cetero, si præcindatur à jure communi, spectenturque consuetudo, & præscriptio (cui deferendum est, ut ex ipso textu c. cum Ecclesia Vulterana. probant Fagn. *ibid.* n. 25. & DD. communiter, ut Card. de Luca *cit.* d. 1. n. 27.) contrarium sæpe accidit, dum Capitulum sine Episcopo præbendas conferre consuevit, & contra aliquando Episcopus sine Capitulo, ut de multis Hispaniæ Ecclesiis, & nominatim de Abulensi quodam collationem dignitatum competentem privativè Episcopo, testatur Garc. *loc. cit.* n. 27. Sic quoque cætera seu minora beneficia consistentia in Cathedralibus, ut portiones, Capellaniæ &c. Si sint de gremio Capituli, ex aliqua consuetudine, vel jure speciali spectare ad simultaneam Episcopi & Capituli collationem, tradit Castrop. *loc. cit.* n. 2. citans Gonz. & Azor. *ubi supra.* Porro qualiter, dum simultanea collatio spectat ad Episcopum & Capitulum, spectentur suffragia vel concordia, dicetur paulò post, ubi de Capitulo. Vide tantisper Garc. *loc. cit.* n. 28.

Quæstio 671. An, & quomodo, supposito jure simultaneo conferendi, Episcopus convocare possit Capitulum, & cogere ad faciendam provisionem?

R Espondeo primò: posse Episcopum convocare Capitulum, & cogere ad faciendam provisionem. Garc. p. 5. c. 4. n. 52. ex Mohed. *decis.* 1. de privileg. quamvis enim non possit convocare Capitulum, si de re ad suum vel suorum commodum spectante agatur, ut Trid. *sess.* 25. c. 6. hoc tamen decretum intelligendum, ut S. Congregatio in una Segunt. 3. Sept. 1587. quando agitur de eo, quod privatim interest Episcopi, etiam si spectet ad ipsum tanquam ad Episcopum, Secus si de re spectante ad ipsius Episcopi jurisdictionem, officium, dignitatem, administrationem, & regimen; jam verò in collationibus cessat peculiaris consideratio, interesse Episcopi; cum illæ ad eum, non ratione privati nominis, sed dignitatis Episcopalis pertineant. Garc. n. 53. & 54. juxta Rot. in Hispal. juris vocandi 26. Junii 1591.

2. Respondeo secundò: non potest tamen Episcopus restringere, & abbreviare tempus semestris Capituli, quod habet ad providendum de jure. Garc. n. 55. citans Baysum in *director. Electionum.* p. 3. c. 4. Cuchum in *institur. majorib.* l. 4. tit. 1. n. 179. Nec potest cogere Capitulum ad providendum. Quin & congregato per Episcopum, vel aliàs Capitulum ad providendum, posset major pars, si vellet provisionem differre. Garc. n. 56. citans Lamb. de *jurep.* p. 2. l. 2. q. 2. a. 19. num. 10. Abb. Sicut contra neque Capitulum Episcopo restringere & abbreviare terminum 6. mensium, & requirere ac vocare Episcopum, ut intersit provisioni intra certum tempus. Garc. n. 57. citans Rebuff. &c.

Quæstio 672. Quid Episcopus juris habeat circa conferenda beneficia Ecclesiarum Collegiatarum?

R Espondeo primò: cum in Ecclesiis cesset ratio, cur in Cathedralibus simultaneam habeat cum Capitulo, nimirum erectio Canoniciatum ex bonis communibus Episcopi & Capituli, neque etiam tanta sit communitio Episcopi cum tali Capitulo, quanta est in Cathedralibus, inspecta
juris